

Л.А. Курельчук, магістрантка, I курс, гр. ЗОА-14М, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. О.А. Лаговська
Житомирський державний технологічний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах формування ринкових відносин проблема ефективного управління ризиками підприємства набуває особливої актуальності. Це управління виконує активну роль в загальній системі фінансового менеджменту, забезпечуючи надійне досягнення основних цілей фінансової діяльності підприємства.

Ризик - це діяльність, пов'язана з подоланням невизначеності в ситуації неминучого вибору, в процесі якої є можливість кількісно та якісно оцінити ймовірність досягнення передбачуваного результату, невдачі й відхилення від мети. Ризик має три найбільш характерні властивості: суперечливість; альтернативність; невизначеність.

Управління ризиками підприємства – це система принципів та методів передбачення, запобігання, оцінки та нейтралізації негативного впливу загроз і небезпек на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Управління ризиками підприємства базується на принципах, основними з яких є: усвідомленість прийняття ризиків; врахування можливості передачі ризиків; врахування стратегії підприємства в процесі управління ризиками; врахування фактора часу при управлінні ризиками; керованість ризиками; незалежність управління окремими ризиками; порівняння рівня ризиків з рівнем доходності фінансових операцій; порівняння рівня ризиків з фінансовими можливостями підприємства; економічність управління ризиками.

Головною метою управління ризиками є забезпечення фінансової безпеки підприємства в процесі його розвитку і запобігання можливому зниженню його ринкової вартості.

Управління ризиками включає моделі, які складаються з двох частин: аналіз ризиків та розробка програми для управління ними.

Використання оптимальної моделі управління ризиками дозволяє фірмі обрати постійних надійних партнерів, істотно збільшити обсяг продажів, долю ринку. До переваг даних моделей управління ризиками слід віднести: ретельність аналізу ризиків, можливість швидкої зміни пріоритетності рішення завдань щодо управління ризиками, забезпечення контролю реалізації програми управління ризиками, відповідність проведених заходів існуючим бюджетним та правовим обмеженням.

В бухгалтерському обліку поняття ризику тісно пов'язане та «кореспондує» із очікуванням настання господарських операцій та можливостей невизначеності в них. Цей термін зазвичай пов'язаний із великою ймовірністю появи потенційно небажаних чи непередбачуваних результатів, які ведуть до зміни активів, капіталу та пасивів підприємства в цілому чи їх окремих видів (якщо розглядати баланс – статей балансу).

Відсутність організаційно-методичних підходів до бухгалтерського обліку господарської діяльності в умовах ризику призводить до зниження ефективності управлінських рішень та у кінцевому результаті може призвести до припинення діяльності підприємств. Розробка організаційно-методичних засад бухгалтерського обліку господарської діяльності в умовах ризику дозволить врахувати ризики у процесі прийняття рішень і сприятиме впровадженню заходів, спрямованих на запобігання, мінімізацію або компенсацію їх ймовірних наслідків.

При цьому це може бути тривалим динамічним чи статичним процесом та результатом минулих, теперішніх або майбутніх подій. Також ризик слід розглядати як загрозу або ймовірність втрати.

Бухгалтерський ризик неминуче утворюється в процедурах реєстрації, оцінки і узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання підприємства. В цілях забезпечення безперервності діяльності підприємству необхідно регламентувати облікові процедури, що дозволяють ідентифікувати ризики і виявляти їх наслідки.

Отже, ризик в управлінні — це економічна категорія, що характеризує цілеспрямовану діяльність системи управління підприємством в умовах невизначеності за яких існує ймовірність відхилення від поставлених цілей. В економічній діяльності вірогідність запобігання ризику означає можливість визначити проблеми та будувати свої дії так, щоб виключити або ослабити вплив небажаних наслідків цих проблем в теперішньому та майбутньому.